

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Факультет рибного господарства та природокористування
Кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка

III Міжнародна науково-практична конференція

«ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

до дня пам'яті доктора сільськогосподарських наук, професора Пилипенка Юрія Володимировича

III International Scientific and Practical Conference

"ECOLOGICAL PROBLEMS OF THE ENVIRONMENT AND RATIONAL NATURE MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT»

dedicated to memory of doctor of agricultural sciences, professor Pylypenko Yurii

III Международная научно-практическая конференция

«ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И РАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ»

посвящена памяти доктора сельскохозяйственных наук, профессора Пилипенко Юрия Владимировича

Міністерство освіти і науки України ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» Факультет рибного господарства та природокористування Кафедра екології та сталого розвитку імені професора Ю.В. Пилипенка

III Міжнародна науково-практична конференція

«ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ТА РАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

до дня пам'яті доктора сільськогосподарських наук, професора Пилипенка Юрія Володимировича

III International Scientific and Practical Conference

«ECOLOGICAL PROBLEMS OF THE ENVIRONMENT AND RATIONAL NATURE MANAGEMENT IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT»

dedicated to memory of doctor of agricultural sciences, professor **Pylypenko Yurii**

III Международная научно-практическая конференция

«ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ И РАЦИОНАЛЬНОГО ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ В КОНТЕКСТЕ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ»

посвящена памяти доктора сельскохозяйственных наук, профессора Пилипенко Юрия Владимировича

> 22-23 жовтня 2020 р. м. Херсон

Друкується за рішенням Оргкомітету Конференції від 12.10.2020.

Відповідальні за випуск: Дюдяєва О.А., Євтушенко О.Т.

Третя Міжнародна науково-практична конференція «Екологічні Е45 проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» : збірник матеріалів (22-23 жовтня 2020, м. Херсон, Україна) — Херсон : «ОЛДІ-ПЛЮС», 2020. — 968 с.

ISBN 978-966-289-438-7

Збірник містить матеріали ІІІ-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Екологічні проблеми навколишнього середовища та раціонального природокористування в контексті сталого розвитку» за такими основними напрямками: теоретичні та прикладні екологічні дослідження; моделювання та прогнозування стану навколишнього середовища; актуальні питання сучасної іхтіології та аквакультури; стійкий розвиток лісового господарства; екологічні та соціально-економічні аспекти сталого розвитку; сучасні проблеми використання, відтворення та охорони природних ресурсів в контексті сталого розвитку; зміни клімату та їх наслідки для природних екосистем; екологічні та інноваційні технології у сільському господарстві; сучасні підходи до методики викладання дисциплін природничого напряму.

Конференцію проведено за підтримки Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління Міністерства екології та природних ресурсів України, Державного агентства рибного господарства України, Інституту агроекології і природокористування НААН України, Інституту рибного господарства НААН України, Мережі центрів аквакультури Центральної та Східної Європи (NACEE), Херсонської обласної державної адміністрації, державних та приватних підприємств рибної галузі в Херсонській області.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність та об'єктивність наданої інформації.

УДК 504(063)

© ХДАУ, 2020 © «ОЛДІ-ПЛЮС», 2020 O.M. Soborova, M.I. Burhaz, O.Y. Kudelina Odessa State Environmental University olkasobr@gmail.com

CURRENT STATE OF WORLD FISHERIES DEVELOPMENT

Fisheries and aquaculture are a source of employment, a food supplier, a generator of income, a factor of economic growth and strengthening the food and nutritional security.

Fish and fish products are one of the best-selling segments of the global food sector: it is estimated that up to 78 percent of seafood products are open to the competition in the international trade. For many countries and for a number of coastal and river areas, exports of fish and fish products are important to their economies, exceeding 40 percent of the total value of goods sold in some island countries, and globally more than 9 percent of agricultural products total exports and 1 percent of world trade in the value terms. Over the recent decades the trade in fish and fishery products, driven by the growth of fishery products and adjusted by a high demand has grown significantly. At the same time, the fisheries sector operated in the context of growing globalization. In addition, the trade in fisheries services is very significant.

China is the largest exporter of fish and fish products. It is also a major importer due to outsourcing of processing from other countries, as well as growing the domestic consumption of those species that are not produced in the country. However, in China in 2015, after several years of steady growth, the trade in fishery products slowed down due to declining the food production. Norway, the second largest exporter, reported the record exports in 2015.

In 2014, Vietnam became the world's third largest exporter, surpassing Thailand, which significantly reduced its exports, mainly due to fall in shrimp production because of their diseases. In 2014 and 2015 the European Union (a member organization) became the largest market for fish imports by a wide margin. The next places were taken by the United States of America and Japan. The share of the countries that are developing in the total world fishery products export, which amounted to only 37 percent in 1976, increased to 54 percent in the price terms and to 60 percent in the quantity (in live weight) terms in 2014. For many developing countries, fish trade is a significant source of foreign exchange earnings, not to mention its important role in generating income, employment, food security and nutrition. In 2014 the fishery products exports from that developing countries were estimated at 80 billion US dollars, and their net income from the fishery products exports (exports minus imports) reached 42 billion US

dollars, which is more than the exports of other major agricultural products (such as meat, tobacco, rice and sugar) combined. The global volume of industrial fishery production in 2014 amounted to 93.4 million tons. So far some countries either irregularly submit statistics on their annual catches to FAO or provide the unreliable data. However, the doubling of the number of species included in the FAO database over the last 20 years, from 1035 in 1996 (the first report disaggregated by fishery and aquaculture) to 2033 in 2014, indicates an overall improvement in the data collection situation.

When compiling the FAO database, the landing catch data, officially submitted by the countries, are cross-checked and supplemented by the data from other sources, such as RFMOs which regulates tuna and shark or nontuna fisheries in the oceans, as well as the data on catches collected by the national and territorial authorities (for example, Guinea-Bissau and Mauritania) in their EEZs by the vessels flying the flags of the countries that conduct expeditionary fishing. Thanks to this additional work, the FAO database takes into account at least the part of the catch that is not reported by the vessels flying the «convenient flags» or the countries that do not have enough control over their ocean fleet.

The bulk of the world production is concentrated only in 16 countries. Their annual catch in inland waters is more than 200 thousand tons and that together is 80 percent of the global world volume.

Since the late 1980s with a relatively stable industrial fisheries production, aquaculture still accounts for the entire impressive increase in food fish supplies.

In the period from 1961 to 2016, the rate of increase in fish consumption in the world (3.2 %) exceeded the rate of increase in the world population (1.6 %). Fish consumption is growing faster than consumption of all terrestrial animal meat as a whole (2.8 %). Fish consumption increased from 9.0 kg in 1961 to 20.7 kg in 2018 per capita.

Despite the relatively low level of fish consumption, the share of protein obtained from fish in the diets in the developing countries is higher than in the developed countries. The highest fish consumption per capita — more than 50 kg — was observed in a number of small island developing states in the Pacific Ocean, and the lowest fish consumption per capita — just over 2 kg — was in Central Asia and a number of landlocked countries.

In 2016, the volume of world industrial fishery production amounted to 90.9 million tons – this is slightly less than in 2015 and 2014. Despite the challenges facing the global marine industrial fisheries, significant progress is being made in reducing the exploitation index and recovering the overfished stocks and marine ecosystems through the effective management measures in a number of areas.

One of the most difficult tasks in conducting the regular global assessments is a lack of reliable information and a lack of dedicated resources. The main element of this assessment is the data on catches.

The FAO with partners and other fisheries professionals is working to develop effective and reliable methods to address this issue. The recently developed plans have to prove their effectiveness, and a revised practical and cost-effective strategy is needed to accurately assess the state of inland fishing on a global scale.

Inland catching data collection systems are unreliable or non-existent in some countries. This has forced some experts to estimate global inland catches that far exceed those derived by the FAO or even exceed those for marine fisheries. However, given the limited number of countries with significant inland catches, the additional millions of tones of not taken catches to be added to the current 12 million tones and may only go to the leading fishing countries.

However, all high-ranking countries have significantly increased their inland catch reports in recent years. In addition, due to overstated reporting on Myanmar, it is expected to revise their catch indicators downwards.

According to the assumptions provided by the model of fisheries development, as well as taking into account the projected improvement of technology and growing fish demand, the total output of the fisheries sector (fisheries and aquaculture) is expected to grow and it will be 196 million tons in 2025. Thus, in 2025, the increase relative to the base period (2013–2015) will be 17 percent. At the same time, however, the growth rate relative to the previous decade will decline (1.5 percent instead of 2.5 percent).

О.А. Тучковенко

Одеський державний екологічний університет Oxatuch52017@ukr.net

ВПЛИВ ОБРОСТАНЬ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ПРИБЕРЕЖНИХ ЕКОСИСТЕМ

Прибережна зона будь-якої водойми являє собою область контакт, або граничну поверхню гідросфери, літосфери і атмосфери. Цей граничний шар характеризується максимальною інтенсивністю фізико-хімічних і біологічних процесів, екологічного метаболізму [1–4].

Обростаннями, або «перифітоном», називають тварин і рослини, що мешкають в товщі води на живих і мертвих субстратах, піднятих над

Русина А.Н.
ПЕРСПЕКТИВНЫЙ МЕТОД УТИЛИЗАЦИИ
РЫБНЫХ ОТХОДОВ – ПРОИЗВОДСТВО
КОРМОВОГО РЫБНОГО ГИДРОЛИЗАТА788
Сенникова В.Д., Сергеев А.В.
СРАВНИТЕЛЬНАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА УСЛОВИЙ
И ПОКАЗАТЕЛЕЙ ВЫРАЩИВАНИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО СОМА
В ПРУДАХ И БЕТОННЫХ БАССЕЙНАХ БЕЛАРУСИ791
Soborova O.M., Burhaz M.I., Kudelina O.Y.
CURRENT STATE OF WORLD FISHERIES DEVELOPMENT795
Тучковенко О.А.
ВПЛИВ ОБРОСТАНЬ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ
ПРИБЕРЕЖНИХ ЕКОСИСТЕМ797
Халаши-Ковач Б., Бекефи Э., Варади Л., Лендел П.
«ЗЕЛЁНЫЙ ПАКТ ДЛЯ ЕВРОПЫ» И ЕГО ВОЗМОЖНОЕ
ВЛИЯНИЕ НА РАЗВИТИЕ ПРЕСНОВОДНОЙ АКВАКУЛЬТУРЫ
В ЦЕНТРАЛЬНОЙ И ВОСТОЧНОЙ ЕВРОПЕ800
Харитонова Ю.В.
ЗНАЧЕННЯ ЗООПЛАНКТОНУ ПРИ МОНІТОРИНГУ
ТА ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ
МОРСЬКИХ ВОД УКРАЇНИ ЗА СТАНДАРТАМИ
ДИРЕКТИВИ ЄС ПРО МОРСЬКУ СТРАТЕГІЮ802
Цуркан Л.В., Коржов Е.И.
ОЦЕНКА ОСНОВНЫХ ПРИЗНАКОВ УХУДШЕНИЯ
СОСТОЯНИЯ ВОДНЫХ ЭКОСИСТЕМ УСТЬЕВОГО
УЧАСТКА ДНЕПРА806
Шевченко В.Ю., Кутіщев П.С.
МОРФОМЕТРИЧНІ ТА ГІДРОХІМІЧНІ УМОВИ МАЛИХ
ВОДОСХОВИЩ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ В ПЛАНІ
РИБОГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ809
Воронова Г.П., Таврыкина О.М., Ракач С.И., Павлович Д.С.
К ВОПРОСУ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ОТХОДОВ
КРАХМАЛЬНОГО ПРОИЗВОДСТВА ДЛЯ УВЕЛИЧЕНИЯ
РЫБОПРОДУКТИВНОСТИ РЫБОВОДНЫХ ПРУДОВ812
Таврыкина О.М., Слободницкая Г.В.,
Павлович Д.С., Ракач С.И., Степуро М.Ф.
ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ОСАДКОВ СБРОСНЫХ КАНАЛОВ
РЫБОВОДЧЕСКИХ ПРУДОВ ДЛЯ
СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРОИЗВОЛСТВА815